

25. 4. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

První máj, cla čas!

První květen 2016 bude revolučním dnem napříč evropskými státy, jelikož 24 let staré celní právo bude nahrazeno právem novým. Změny se dotknou všech, kteří působí zejména v oblastech importu a exportu, mezinárodního obchodu a logistiky. Tento článek si neklade za cíl poskytnout vyčerpávající výklad všech novinek, které s sebou nová právní úprava přináší, představí Vám některé z těch nejvýznamnějších.

Rödl & Partner

Jak to tedy je

Orientace v celních předpisech není rozhodně jednoduchou záležitostí a dosavadní úprava může působit poněkud chaoticky.

Nejdříve měl být současný *Celní kodex společenství* (CCC)[1] z roku 1992 nahrazen *Modernizovaným celním kodexem společenství* (MCC)[2], jehož účinnost byla plánována na rok 2013. K tomuto kroku však na základě legislativního zdržení nikdy nedošlo. MCC byl posléze přepracován do dnešní podoby *Celního kodexu Unie* (UCC)[3], který nabyl platnosti a částečně[4] účinnosti již koncem října 2013, nicméně úplná účinnost nastává právě 1. května 2016.

Nový Celní kodex unie (UCC)

Cílem UCC je modernizace evropského celnictví a snaha snížit administrativní a časovou zátěž pro obchodníky. UCC je přijato formou nařízení EU a doprovázejí ho další předpisy, a to jak evropské[5], tak i národní[6], které mají sloužit aplikaci normy v praxi. UCC zavádí zejména níže uvedené novinky:

Oprávněný hospodářský subjekt (*Authorized Economic Operator - „AEO“*)[7] - oprávněnému hospodářskému subjektu již nebude udělováno osvědčení, jako tomu bylo doposud, ale *povolení*. V současné době existují tři druhy osvědčení[8], UCC však počítá pouze se dvěma druhy *povolení*. Zavádí se jednak *povolení pro celní zjednodušení (AEO-C)*, které umožňuje využívat výhod ze zjednodušených postupů během celního řízení a pak *povolení pro bezpečnost a zabezpečení (AEO-S)*, které umožňuje využívat výhod při celních kontrolách týkajících se bezpečnosti a zabezpečení při vstupu zboží na celní území a výstupu zboží z celního území. Obě povolení lze používat současně.

Centralizované celní řízení (*Centralized Clearance*)[9] - je zamýšlené tak, aby bylo plně elektronické v rámci *e-Customs*. V praxi tak mohou celní orgány povolit osobě s povolením *AEO-C*, aby u celního úřadu příslušného v místě, kde je osoba usazena, podala celní prohlášení zboží, které je následně předkládáno celním orgánům na jiném celním úřadě. Centralizované odbavení tak např. umožní hospodářským subjektům centralizovat a integrovat účetní, logistické a distribuční jednotky v jednom místě. Nicméně s ohledem na současnou IT infrastrukturu se očekává kompletní nasazení všech elektronických systémů, které jsou pro centralizované celní řízení potřebné počínaje rokem 2021. Období od 1. května 2016 do 31. prosince 2020 bude tedy ve skutečnosti jakýmsi přechodným,

testovacím obdobím.

Původ zboží (*Origin of goods*)[10] - změna se také dotýká určení **nepreferenčního** původu zboží a vytvoření nového seznamu pravidel. Pravidla preferenčního určení původu zboží zůstávají zachována.

Jistota za celní dluh (*Customs Guarantees*)[11] - jedná se o zásadní změnu oproti současnému postupu, jelikož zajištění celního dluhu jistotou bude nově **povinné** pro každý zvláštní režim (např. tranzit, uskladnění aj.). U zajištění celního dluhu pouze osobám s povolením *AEO-C* plynou výhody, jako je např. snížení částky jistoty, či v některých případech i nepožadování jistoty vůbec. Nově bude umožněno mezinárodní zajištění ve více členských státech EU a také aplikace zajištění celního dluhu třetí osobou v případě **přímého zastoupení**, což doposud nebylo možné.

Samoschvalování (*Self-assessment*)[12] - osobě s povolením *AEO-C* bude umožněno samostatně určit částku cla a jistoty celního dluhu.

Dočasné uskladnění (*Temporary storage*)[13] - v rámci režimu dočasného uskladnění došlo k zavedení institutu *přesunu zboží* mezi dočasnými sklady (tzn. i mezi členskými státy EU). To umožňuje osobě s povolením *AEO-C*, aby mohla přesunout zboží, které není zbožím Unie, z jednoho dočasného skladu do jiného, aniž by docházelo k nutnosti schvalování režimu tranzitu. Současně bude také prodloužena lhůta dočasného uskladnění z 20 na **90 dnů**.

Celní řád

Celní řád, jehož účinnost je zatím taktéž plánována k **1. květnu 2016**, má nahradit současný zákon č. [13/1993](#) Sb., celní zákon. Tím dojde k adaptaci českého právního řádu na Nový Celní kodex unie.

Jaké změny můžeme tedy očekávat? Nově budou zavedeny např. následující pojmy:

Správce cla - je orgán státní správy obecně příslušný k vedení celního řízení, pokud je v něm clo vyměřováno. Místní příslušnost správce cla bude stanovena na obdobném principu, jako je tomu dnes. Jedná se o paralelu ke správci daně.

Zjednodušená celní kontrola - jedná se o zvláštní druh daňové kontroly, prováděný po skončení celního řízení a je zaměřený primárně na doměření cla, popř. na zboží uniklé celnímu dohledu.

Celní řízení - je řízením za účelem rozhodnutí ve věci zpětného vývozu, dočasného uskladnění nebo přenechání zboží.

Přijetím Celního řádu se upustí od řady dosud používaných termínů jako např. *doměření cla z moci úřední* - tento speciální institut se nahrazuje doměření cla, které může být buď na žádost, nebo v rámci zjednodušené celní kontroly.[14] Mimo jiné, se také upouští od užívání termínů *celně schválené určení, svobodný sklad, režim s hospodářským účinkem, aktivní zušlechťovací styk v systému navracení, přepracování pod celním dohledem* atd.

Závěrem

Změny v celních předpisech nebudou pouze kosmetické. Lze proto jen doporučit věnovat nové legislativě pozornost a seznámit se s ní s předstihem. Ti obchodníci, kteří budou mít zájem stát se osobou se statutem *AEO* a získat povolení, by registraci rozhodně neměli nechávat na poslední chvíli.

Mgr. Nora Bielíková,
advokátka, Senior Associate

Mgr. Václav Dlouhý, LL.M.,
advokátní koncipient

[Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.](#)

Platněřská 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz

-
- [1] Celní kodex Společenství (ang. zkr. CCC) - Nařízení (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992.
 - [2] Modernizovaný celní kodex společenství (ang. zkr. MCC) - Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 4550/2008 ze dne 23. dubna 2008.
 - [3] Celní kodex Unie (ang. zkr. UCC) - Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013.
 - [4] Pouze čl. 280 a čl. 281 UCC.
 - [5] Nařízení Komise v přenesené pravomoci EU 2015/2446 - Delegovaný akt (ang. zkr. UCC DA) ze dne 28. července 2015. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 - Implementovaný akt (ang. zkr. UCC IA) ze dne 24. listopadu 2015.
 - [6] V ČR jím bude Celní řád, zatím je však pouze ve formě návrhu zákona.
 - [7] Čl. 38 UCC.
 - [8] AEO-C, AEO-S, AEO-F.
 - [9] Čl. 179 UCC.
 - [10] Hlava II UCC & UCC DA & UCC IA.
 - [11] Čl. 89 UCC.
 - [12] Čl. 185 UCC.
 - [13] Čl. 144 UCC.
 - [14] Čl. 22 UCC.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)

- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)